

บทเรียนที่

6

รายการปรับปรุง
และการแก้ไข
ข้อผิดพลาด

| สารการเรียนรู้

1. ความหมายของรายการปรับปรุง
2. ประเภทของรายการปรับปรุง
3. การบันทึกรายการปรับปรุง
4. การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชี

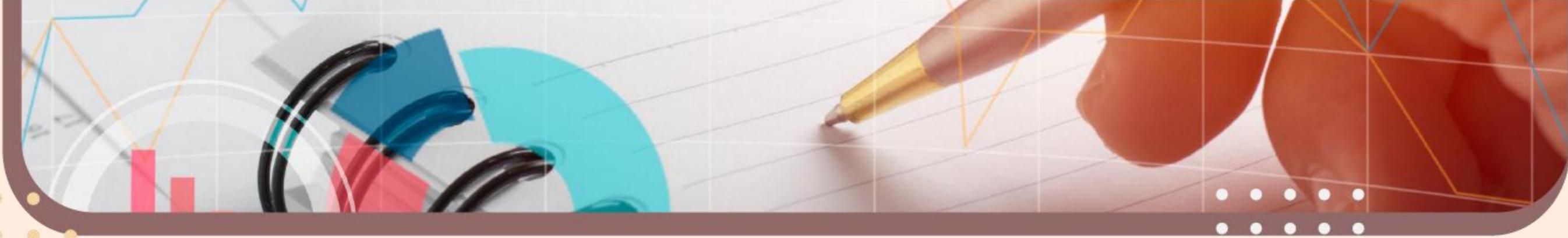
1. ความหมายของรายการปรับปรุง

รายการปรับปรุง (Adjusting Entries) เป็นรายการบัญชีที่กิจการต้องทำการบันทึกแก้ไขเพื่อให้ยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภททั่วไปถูกต้องตรงกับความเป็นจริง โดยจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชี ในเรื่องของเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) และการดำเนินงานต่อเนื่อง (Going concern) ซึ่งจะมีผลทำให้การจัดทำงบการเงินของกิจการถูกต้องตามควร

In **accrual basis** accounting, income is reported in the fiscal period it is earned, regardless of when it is received, and expenses are deducted in the fiscal period they are incurred, whether they are paid or not. In other words, you record both revenues and expenses when they occur.

From: sbinfocanada.about.com/od/accounting/g/accrualbasis.htm

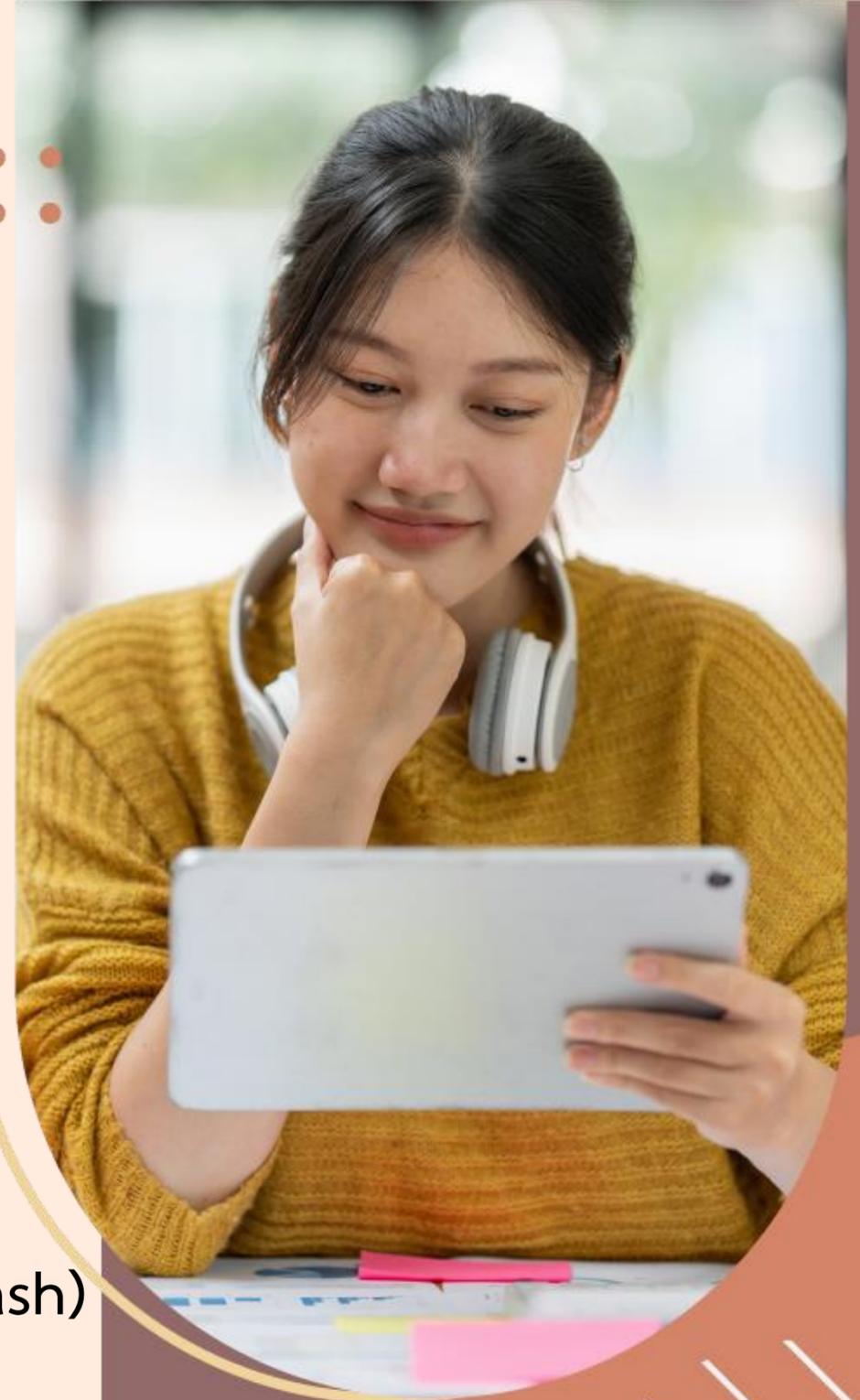
A **going concern** is a business that functions without the threat of liquidation for the foreseeable future, usually regarded as at least within 12 months. It implies for the business the basic declaration of intention to keep running its activities at least for the next year, which is a basic assumption to prepare financial statements considering the conceptual framework of the IFRS. Hence, the declaration of going concern means that the entity has neither the intention nor the need to liquidate or curtail materially the scale of its operations.

[From: en.wikipedia.org/wiki/Going_concern](https://en.wikipedia.org/wiki/Going_concern)

2. ประเภทของรายการปรับปรุง

รายการปรับปรุงมีหลายรายการ โดยสรุปแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. **รายการคงค้าง (Accruals)** แบ่งออกเป็น
 - 1.1 รายได้ค้างรับ (Accrued Revenues)
 - 1.2 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (Accrued Expenses)
2. **รายการล่วงหน้า (Deferred)** แบ่งออกเป็น
 - 2.1 รายได้รับล่วงหน้า (Deferred Income)
 - 2.2 ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (Prepaid Expense)
 - 2.3 วัสดุสิ้นเปลือง (Supplies)
3. **รายการประมาณการ (Estimates) หรือรายการที่ไม่ได้เป็นตัวเงิน (Non-Cash)** แบ่งออกเป็น
 - 3.1 ค่าเสื่อมราคา (Depreciation Expense)
 - 3.2 หนี้สงสัยจะสูญ (Doubtful Accounts)

3. การบันทึกรายการปรับปรุง

การบันทึกรายการปรับปรุง โดยปกติจะทำในวันสิ้นงวดบัญชี ก่อนการปิดบัญชีและออกงบการเงิน โดยบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป และผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภททั่วไป

1. **รายได้ค้างรับ (Accrued Revenues)** คือ รายได้ของกิจการที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีปัจจุบัน คือ กิจการให้บริการหรือให้ใช้ประโยชน์ไปแล้ว แต่กิจการยังไม่ได้รับเงิน เช่น ค่านายหน้าค้างรับ ค่าโฆษณาค้างรับ รายได้ค้างรับถือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนการบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต รายได้ค้างรับ (ระบุ)

XX

เครดิต รายได้ (ระบุ)

XX

2.

ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (Accrued Expenses) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีปัจจุบัน คือ กิจการใช้บริการหรือได้รับประโยชน์ไปแล้ว แต่ยังมีได้จ่ายเงิน เช่น ค่าเช่าค้างจ่าย ค่าไฟฟ้า ค้างจ่าย

การบันทึก

เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุ)	XX
เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (ระบุ)	XX

3.

รายได้รับล่วงหน้า (Deferred Income) คือ รายได้ที่กิจการได้รับมาแล้วในปีปัจจุบัน แต่รวมรายได้ของงวดบัญชีถัดไปด้วย จึงต้องทำการปรับปรุงเพื่อให้รายได้ปีปัจจุบันถูกต้องตรงกับความเป็นจริง เช่น ค่าวารสารรับล่วงหน้า ค่าเช่ารับล่วงหน้า รายได้รับล่วงหน้าถือเป็นหนี้สินหมุนเวียน

การบันทึกรายการปรับปรุงแยกเป็น 2 กรณี คือ

3.1 กรณีบันทึกไว้ในบัญชีรายได้ (เดบิต เงินสด/เครดิต รายได้)

3.2 กรณีบันทึกไว้ในบัญชีรายได้รับล่วงหน้า (เดบิต เงินสด/เครดิต รายได้รับล่วงหน้า)

การบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป-กรณีบันทึกไว้ในบัญชีรายได้

เดบิต รายได้ (ระบุ)	XX
เครดิต รายได้รับล่วงหน้า (ระบุ)	XX

4.

ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (Prepaid Expense) คือ ค่าใช้จ่ายที่กิจการจ่ายในปีปัจจุบัน แต่รวมค่าใช้จ่ายของงวดบัญชีถัดไปด้วย จึงต้องทำการปรับปรุงเพื่อให้ค่าใช้จ่ายปีปัจจุบันถูกต้องตรงกับความเป็นจริง เช่น ค่าวารสารจ่ายล่วงหน้า ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าถือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน การบันทึกรายการปรับปรุงแยกเป็น 2 กรณี คือ

4.1 กรณีบันทึกไว้ในบัญชีค่าใช้จ่าย (เดบิต ค่าใช้จ่าย/เครดิต เงินสด)

4.2 กรณีบันทึกไว้ในบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (เดบิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า/เครดิต เงินสด)

การบันทึก

เดบิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (ระบุ)	XX	
เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุ)		XX

5.

วัสดุสิ้นเปลือง (Supplies) คือ วัสดุที่ซื้อมาใช้ในกิจการ มีลักษณะใช้แล้วหมดไป แปรสภาพหรือไม่คงสภาพเดิม วัสดุสิ้นเปลืองอาจเรียกในชื่ออื่นแล้วแต่ลักษณะการใช้งาน เช่น

- ◆ วัสดุสำนักงาน เป็นวัสดุสิ้นเปลืองที่ซื้อมาใช้ในสำนักงาน เช่น กระดาษพิมพ์กระดาษต่อเนื่อง กระดาษคาร์บอน ปากกา ดินสอ ลวดเย็บกระดาษ ยางลบ น้ำยาลบคำผิด สมุดบัญชี
- ◆ วัสดุการสอน เป็นวัสดุสิ้นเปลืองที่ซื้อมาใช้ในสถานศึกษา เช่น กระดาษพิมพ์ ปากกาไวต์บอร์ด แปรงลบ กระดาน ลวดเย็บกระดาษ กระดาษเขียนตอบ
- ◆ วัสดุการเกษตร เป็นวัสดุสิ้นเปลืองที่ซื้อมาใช้ในกิจการเกษตร เช่น ปุ๋ย สารเคมีป้องกัน และกำจัดศัตรูพืช หรือสัตว์ อาหารสัตว์
- ◆ วัสดุก่อสร้าง เป็นวัสดุสิ้นเปลืองที่ซื้อมาใช้ในกิจการรับเหมาก่อสร้าง เช่น ตะปู นอต เชือก ยาแนว แล็กเกอร์ กระดาษทราย ยางมะตอย

การบันทึกรายการปรับปรุง จะบันทึกเฉพาะส่วนที่ถูกใช้หรือแปรสภาพไปแล้ว โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชี การคำนวณวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป เป็นดังนี้

$$\text{วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป} = \text{วัสดุสิ้นเปลืองต้นงวด} + \text{ซื้อวัสดุสิ้นเปลืองระหว่างปี} - \text{วัสดุสิ้นเปลืองปลายงวด}$$

การบันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

เดบิต วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป

XX

เครดิต วัสดุสิ้นเปลือง

XX

๖.

ค่าเสื่อมราคา (Depreciation Expense) ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ ๓๖/๒๕๖๒ เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๖ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ได้ให้คำนิยามและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาไว้ดังนี้

ค่าเสื่อมราคา หมายถึง การปันส่วนจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างมีระบบตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนซึ่งเข้าเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

๑. มีไว้เพื่อ ใช้ประโยชน์ในการผลิต ในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อให้เช่า หรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน และ
๒. คาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลา

ตัวอย่างการแบ่งประเภทของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ได้แก่

๑) ที่ดิน	๒) ที่ดินและอาคาร	๓) เครื่องจักร
๔) เรือ	๕) เครื่องบิน	๖) ยานพาหนะ
๗) เครื่องตกแต่งและติดตั้ง	๘) อุปกรณ์สำนักงาน และ	๙) พืชเพื่อการให้ผลผลิต

มูลค่าคงเหลือ หมายถึง จำนวนเงินโดยประมาณที่กิจการคาดว่าจะได้รับในปัจจุบันจากการจำหน่ายสินทรัพย์ หลังจากหักต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการจำหน่ายสินทรัพย์นั้น หากสินทรัพย์นั้น มีอายุและสภาพที่คาดว่าจะเป็น ณ วันสิ้นสุดอายุการใช้ประโยชน์

อายุการใช้ประโยชน์ หมายถึง กรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

- ๑) ระยะเวลาที่กิจการคาดว่าจะมีสินทรัพย์ไว้ใช้ หรือ
- ๒) จำนวนผลผลิตหรือจำนวนหน่วยในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกันซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา

๖๐. วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาที่ใช้ต้องสะท้อนรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์

๖๑. กิจการต้องทบทวนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี และหากกิจการพบว่าลักษณะรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ กิจการต้องเปลี่ยนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาเพื่อสะท้อนถึงลักษณะรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องถือเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี ซึ่งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๘ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด

๖๒. กิจการสามารถใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาซึ่งมีหลายวิธีปันส่วนจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างมีระบบตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ วิธีการคิดค่าเสื่อมราคามีหลายวิธี เช่น วิธีเส้นตรง วิธียอดคงเหลือลดลง และวิธีจำนวนผลผลิต **วิธีเส้นตรง** มีผลทำให้ค่าเสื่อมราคามีจำนวนคงที่ตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ หากมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์นั้นไม่เปลี่ยนแปลง **วิธียอดคงเหลือลดลง** มีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาลดลงตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ **วิธีจำนวนผลผลิต** มีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาขึ้นอยู่กับประโยชน์หรือผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ กิจการเลือกใช้วิธีคิดค่าเสื่อมราคาที่เหมาะสมกับรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์ให้ใกล้เคียงที่สุดและต้องใช้อย่างสม่ำเสมอในทุกกรอบระยะเวลาบัญชี เว้นแต่รูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลงไป

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีคิดค่าเสื่อมราคามีหลายวิธี เช่น

๑. **วิธีเส้นตรง (Straight-Line Method)** วิธีนี้มีผลทำให้ค่าเสื่อมราคามีจำนวนคงที่ตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์หากมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์นั้นไม่เปลี่ยนแปลง

๒. **วิธียอดคงเหลือลดลง (Diminishing Balance Method)** วิธีนี้มีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาลดลงตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์

๓. **วิธีจำนวนผลผลิต (Units of Output Method)** วิธีนี้มีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาขึ้นอยู่กับประโยชน์หรือผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์

กิจการต้องปันส่วนจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่างมีระบบตลอดอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และต้องทบทวนมูลค่าคงเหลือและอายุการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์อย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชี

การคิดค่าเสื่อมราคาและการบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป-วิธีเส้นตรง

$$\text{ค่าเสื่อมราคา} = \frac{\text{ราคาทุนของสินทรัพย์} - \text{มูลค่าคงเหลือ}}{\text{อายุการใช้ประโยชน์}}$$

เดบิต ค่าเสื่อมราคา-(ระบุ)	XX	
เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม-(ระบุ)		XX

ค่าเสื่อมราคา ถือเป็นค่าใช้จ่าย ส่วนค่าเสื่อมราคาสะสม ถือเป็นรายการปรับมูลค่าของสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

หมายเหตุ : ถ้าไม่กำหนดอายุการใช้ประโยชน์ อาจกำหนดเป็นอัตราค่าเสื่อมราคาต่อปี เช่น ๑๐% ๒๐%

๗.

หนี้สงสัยจะสูญ (Doubtful Accounts) ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๑๐๑ เรื่อง **หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ** ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับหนี้สงสัยจะสูญไว้ดังนี้

หนี้สูญ (Bad Debt) หมายถึง ลูกหนี้ที่ได้ติดตามทวงถามจนถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่ได้รับชำระหนี้ และได้ตัดจำหน่ายออกจากบัญชี

หนี้สงสัยจะสูญ (Doubtful Accounts) หมายถึง ลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้และถือเป็นค่าใช้จ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ค่าเผื่อหนี้สูญ หรือค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (Allowance for Doubtful Accounts) หมายถึง จำนวนเงินที่กั้นไว้สำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ และถือเป็นบัญชีปรับมูลค่าที่ตั้งขึ้นเพื่อแสดงเป็นรายการหักจากบัญชีลูกหนี้ในงบการเงินเพื่อให้คงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิของลูกหนี้ที่คาดหมายว่าจะเก็บได้

การบันทึกลูกหนี้ที่เก็บเงินไม่ได้มีวิธีปฏิบัติ ๒ วิธี คือ

๑. **วิธีตัดจำหน่ายโดยตรง (Direct Write - Off Method)** วิธีนี้จะบันทึกรายการเมื่อเกิดหนี้สูญจริง โดย

เดบิต หนี้สูญ	XX (ถือเป็นค่าใช้จ่าย)
เครดิต ลูกหนี้	XX

วิธีนี้เป็นวิธีง่ายและสะดวกแต่ไม่เป็นที่ยอมรับเนื่องจากไม่เป็นไปตามหลักทฤษฎีว่าด้วยการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับรายได้ของรอบระยะเวลาบัญชี รวมทั้งมูลค่าลูกหนี้ที่แสดงในงบฐานะการเงินมิได้อยู่ในมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจริง

๒. วิธีตั้งค่าเผื่อ (Allowance Method) วิธีนี้จะประมาณจำนวนหนี้ที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้ โดยคำนวณจากยอดขายหรือยอดลูกหนี้ โดย

เดบิต หนี้สงสัยจะสูญ XX (ถือเป็นค่าใช้จ่าย)

เครดิต ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ XX (ถือเป็นบัญชีปรับมูลค่าลูกหนี้)

วิธีนี้เป็นวิธีที่ถูกต้องตามหลักทฤษฎีว่าด้วยการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับรายได้ของรอบระยะเวลาบัญชีและบัญชีลูกหนี้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีจะแสดงในงบฐานะการเงินในมูลค่าที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

วิธีการตั้งค่าเผื่อหรือการประมาณหนี้สงสัยจะสูญที่นิยมใช้มีดังนี้

๑. คำนวณเป็นร้อยละของยอดขาย วิธีนี้กิจการจะต้องวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับจำนวนลูกหนี้ที่เก็บไม่ได้ เทียบเป็นอัตราส่วนกับยอดขาย คือ

๑.๑ คำนวณเป็นร้อยละของยอดขายรวม โดยถือว่าการขายเป็นรายการที่ก่อให้เกิดลูกหนี้และอัตราส่วนของการขายสัมพันธ์กับจำนวนหนี้ที่เก็บไม่ได้

๑.๒ คำนวณเป็นร้อยละของยอดขายเชื่อ โดยถือว่าการขายเชื่อสัมพันธ์โดยตรงกับลูกหนี้ ส่วนการขายเงินสดไม่ได้ก่อให้เกิดลูกหนี้แต่อย่างใด

๒. คำนวณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ โดยการวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่านมา กิจการจะสามารถประมาณอัตราร้อยละของลูกหนี้ที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้ต่อยอดลูกหนี้ที่คงค้างอยู่ได้ดังนี้

๒.๑ คำนวณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ โดยถือว่าอัตราส่วนของจำนวนหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ทั้งหมดจะคงที่

๒.๒ คำนวณโดยการจัดกลุ่มลูกหนี้จำแนกตามอายุของหนี้ที่ค้างชำระ ลูกหนี้กลุ่มที่ค้างชำระนานจะนำมาคำนวณหาจำนวนหนี้สงสัยจะสูญด้วยอัตราร้อยละที่สูงกว่าลูกหนี้ที่เริ่มค้างชำระเกินกำหนด โดยถือว่าลูกหนี้ที่ค้างชำระนานจะมีโอกาสไม่ชำระหนี้มากกว่าลูกหนี้ที่เริ่มเกิดขึ้น

๓. คำนวณโดยพิจารณาลูกหนี้แต่ละราย และจะรวมเฉพาะรายที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้เท่านั้นเป็นหนี้สงสัยจะสูญ วิธีนี้อาจจะกระทำได้ยากในทางธุรกิจที่มีลูกหนี้จำนวนมากราย

๒.

ข้อผิดพลาดที่ยังไม่ได้บันทึกบัญชี :

- ◆ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากพนักงานบัญชีลืมบันทึกบัญชี เช่น
หักเงินสมทบกองทุนประกันสังคมพนักงานและคณงานจากเงินเดือนไว้ ไม่ได้บันทึกบัญชี
ได้รับใบแจ้งหนี้ค่าประกันอัคคีภัยโรงงาน ยังไม่ได้บันทึกบัญชี
ฝ่ายผลิตเบิกวัตถุดิบทางอ้อมไปใช้ในการผลิตสินค้าจดบันทึกความจำไว้ แต่ยังไม่ได้บันทึกบัญชี
- ◆ ข้อผิดพลาดอื่น ๆ
หายอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภททั่วไปผิด
ผ่านรายการจากสมุดบันทึกรายการขั้นต้นไปบัญชีแยกประเภทไม่ครบถ้วน
นำรายการจากบัญชีแยกประเภททั่วไปไปแสดงในรายงานหรืองบการเงินไม่ครบถ้วน

การบันทึกรายการแก้ไขข้อผิดพลาด

การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป แยกพิจารณาได้ดังนี้

๑. กรณีค้นพบข้อผิดพลาดเมื่อกิจการยังไม่ปิดบัญชี กรณีนี้ให้บันทึกการแก้ไขข้อผิดพลาดโดยบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องตามปกติ เช่น

๑.๑ ซื้อวัตถุดิบราคา ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินสด ผู้ขายให้ส่วนลดการค้า ๕% บันทึกจำนวนเงินเป็น ๒๐,๐๐๐ บาท (กิจการใช้วิธี Perpetual Inventory Method)

เดบิต เงินสด (๒๐,๐๐๐ X ๕%)	๑,๐๐๐	
เครดิต วัตถุดิบ		๑,๐๐๐

๑.๒ จ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้การค้าค่าวัตถุดิบจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็ค บันทึกรายการโดยมีส่วนลดรับ ๑๐% เนื่องจากนับวันผิดพลาด (กิจการใช้วิธี Periodic Inventory Method)

เดบิต ส่วนลดรับ (๓๐,๐๐๐ X ๑๐%)	๓,๐๐๐	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		๓,๐๐๐

๒. กรณีค้นพบข้อผิดพลาดเมื่อกิจการปิดบัญชีแล้ว กรณีนี้ให้บันทึกรายการแก้ไขข้อผิดพลาด โดยบันทึกบัญชีหมวด ๑ หมวด ๒ และหมวด ๓ (เฉพาะส่วนของเจ้าของ) ตามปกติ แต่บัญชีหมวด ๓ (เฉพาะถอนใช้ส่วนตัว) บัญชีหมวด ๔ และหมวด ๕ ซึ่งเป็นบัญชีชั่วคราว ให้บันทึกในบัญชีส่วนของ เจ้าของ/บัญชีกำไรสะสม ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ให้บันทึกในบัญชีทุน-เจ้าของกิจการ
- ถ้าเป็นกิจการห้างหุ้นส่วน ให้บันทึกในบัญชีทุน-ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนตามอัตราส่วนแบ่ง กำไรขาดทุนหรือบัญชีกำไรสะสมที่ยังไม่ได้แบ่ง
- ถ้าเป็นกิจการบริษัทจำกัด ให้บันทึกในบัญชีกำไรสะสม

๒.๑ กิจการเจ้าของคนเดียวแห่งหนึ่งได้รับแจ้งจากธนาคารว่าธนาคารหักค่าธรรมเนียมจำนวน ๔๕๐ บาท และได้หักบัญชีเงินฝากธนาคารเรียบร้อยแล้ว กิจการบันทึกรายการเป็นจำนวน ๕๔๐ บาท

เดบิต เงินฝากธนาคาร (๕๔๐-๔๕๐)	๙๐
เครดิต ทุน-เจ้าของกิจการ	๙๐

๒.๒ ห้างหุ้นส่วน เอ บี จ่ายค่าเช่าอาคารโรงงาน เป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท แต่
บันทึกรายการเป็นซื้ออาคารโรงงาน เอ และบี แบ่งกำไรขาดทุนกันในอัตรา ๔ : ๓

เดบิต ทุน-เอ (๓๕,๐๐๐ X ๔/๗)	๒๐,๐๐๐
ทุน-บี (๓๕,๐๐๐ X ๓/๗)	๑๕,๐๐๐
เครดิต อาคารโรงงาน	
๓๕,๐๐๐	

๒.๓ บริษัท สามสหหาย จำกัด จดทะเบียนเข้าสู่ภาษีมูลค่าเพิ่ม รับค่าขายสินค้า
เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม ๗% บันทึกรายการเป็นซื้อวัตถุดิบ (กิจการโอน
ปิดบัญชีภาษีซื้อและภาษีขายไปบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว)

เดบิต เงินสด (๗,๗๐๔ + ๗,๗๐๔)	๑๕,๔๐๘
เครดิต กำไรสะสม (๗,๒๐๐ + ๗,๒๐๐)	๑๔,๔๐๐
ภาษีมูลค่าเพิ่ม (๕๐๔ + ๕๐๔)	๑,๐๐๘

